

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI

W dziecku od najmłodszych lat powinno się nieustannie wyrabiać przeświadczenie, że własne bezpieczeństwo jest rzeczą bardzo ważną. Dziecko powinno znać zasady postępowania w różnych sytuacjach życiowych, tak, aby uniknąć zagrożeń. Kształtujemy w nim umiejętność rozpoznawania niebezpieczeństw, unikania niepotrzebnego ryzyka oraz umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Pamiętajmy, aby zapewnić dziecku maksimum uwagi i zainteresowania oraz, w miarę możliwości, zorganizować mu wypełnienie czasu wolnego.

Należy uczyć dzieci aby:

W domu

- podczas nieobecności w domu dorosłych nikomu nie otwierać drzwi - nie tylko obcym, ale nawet znajomym osobom;
- nie podawały nieznajomym adresu zamieszkania;
- nie rozmawiały z nikim o wyposażeniu, sprzęcie technicznym i innych cennych rzeczach w mieszkaniu (lepiej też nie rozmawiać przy dzieciach o zarobkach, planowanych inwestycjach itp. oraz nie ujawniać miejsc przechowywania przedmiotów wartościowych);

Poza domem

- nie przyjmowały od obcych jakichkolwiek prezentów i słodyczy;
- nie oddawały się z osobami obcymi i nie wsiadały do samochodów kierowanych przez obcych;
- unikały odludnych miejsc zabawy i bawiły się w grupie z innymi dziećmi, nie bawiły się na placach budowy, w pobliżu ulicy, rzeki, jeziora, urwiska czy innych miejsc niebezpiecznych;
- zawsze informowały opiekunów dokąd wychodzą i kiedy planują powrót oraz przestrzegały tych ustaleń;
- nie przebywały poza domem po zmroku.

Korzystając z Internetu

- w sieci nie podawały swojego nazwiska, wieku, adresu, numeru telefonu;
- przy instalacji strony prywatnej na komputerze domowym, zwłaszcza do "czatów" czy grup dyskusyjnych używały NICK-a;
- nigdy nie ujawniały w Internecie informacji dotyczących rodziny czyli przykładowo gdzie i w jakich godzinach pracują rodzice, kiedy wychodzą na zakupy, do znajomych, wyjeżdżają, gdzie uczy się rodzeństwo itp.;
- nie umawiały się przez Internet z obcymi czy zawierały z nimi jakichkolwiek transakcji bez porozumienia z rodzicami lub opiekunami;
- prowadząc korespondencję pamiętały, że to, co pisze nam druga strona, nie musi, i często nie jest prawdą. Wiele osób ukrywa swoje poglądy, nastawienie, skłonności i negatywne cechy charakteru po to, by utrzymać kontakt. Starają się być bardzo przyjazne, popierają nasze poglądy i prezentują siebie w jak najlepszym świetle, żeby zdobyć zaufanie i osiągnąć zamierzony cel.

Przemoc wobec dzieci

Przemoc wobec dzieci zdarza się w wielu domach. Niekoniecznie musi objawiać się klapsami, szturchem, biciem czy innymi formami przemocy fizycznej. Zdarza się, że dziecka się nie bije, ale zadaje mu się cierpienia psychiczne, sprawiając, że czuje się poniżane, obrażane, zawstydzane. Dzieci nie potrafią się poskarżyć często myśląc, że złe traktowanie wynika z ich winy, że na nie zasłużyły. Umiejętność rozpoznawania sygnałów świadczących o przemocy wobec dzieci jest konieczna, by ochronić dzieci przed krzywdzeniem i zaniechaniem. Dzieci mają prawo żyć bez zmartwień, strachu i bólu. Pamiętaj, że możesz być jedyną osobą, która dostrzeże, że dziecko jest krzywdzone i potrzebuje pomocy. Zareaguj! Sytuacja, w jakiej dziecko wzrastało rzutuje na całe jego przyszłe życie. Złe traktowanie

w dzieciństwie wyrządza wielkie spustoszenie w sferze emocjonalnej i zachowaniach dziecka. Dziecko traci poczucie bezpieczeństwa, przeżywa lęki, stres, smutek i samotność, boleśnie odczuwa brak miłości rodzicielskiej i wsparcia ze strony rodziców. Pozbawione miłości dziecko nie potrafi w dorosłym życiu nawiązywać prawidłowych kontaktów emocjonalnych z innymi ludźmi, okazywać uczuć swoim bliskim, a często również samo powiela negatywne zachowania, którym było poddawane.

Zwracajmy uwagę czy:

- dziecko ma jakieś widoczne obrażenia ciała (poparzenia, ugryzienia, siniaki), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
- boi się swojego opiekuna;
- opiekun podaje nieprzekonujące wyjaśnienia obrażeń dziecka, bądź w ogóle odmawia ich podania;
- mówi o dziecku w negatywny sposób, na przykład używając określeń takich jak „idiota”, „głupek”, „gówniarz” itp.;
- poddaje dziecko zbyt surowej dyscyplinie, przy czym często sam nadużywa alkoholu lub narkotyków.

Jak możesz pomóc dziecku doświadczającemu przemocy?

1. Jeśli masz wątpliwości, porozmawiaj z kimś na temat sytuacji, która budzi Twoje podejrzenia.
2. Możesz powiadomić o swoich podejrzeniach szkołę, przedszkole, ośrodek pomocy społecznej, policję lub prokuraturę.
3. Możesz wysłać do sądu rodzinnego pismo ze wskazaniem danych krzywdzonego dziecka i jego rodziny z opisem sytuacji – nawet anonimowego.

Wykorzystywanie seksualne dzieci

Dziecko powinno zdobyć wiedzę o swojej seksualności, być świadome swojego ciała i faktu, że jego ciało należy wyłącznie do niego i nikt nie ma prawa go dotykać, jeśli dziecko samo tego nie chce. Bardzo ważnym elementem profilaktyki w tej sferze jest rozmowa z dzieckiem. To nie może być temat tabu. Rozmowa powinna przebiegać w pozytywnej atmosferze, ale uświadamiać czym jest zły i dobry dotyk. Wyjaśniać, że dziecko ma prawo odmówić, jeśli ktoś proponuje mu zrobienie czegoś, czego nie chce, co wzbudza jego obawy, wstyd czy strach i powinno natychmiast zwrócić się z tym np. do Ciebie. Trzeba też podkreślić, że nie ma w takiej sytuacji miejsca na tajemnicę, nawet jeśli ktoś na to nalega. Pamiętaj, że sprawcy wykorzystywania seksualnego starają się zbliżyć do dziecka i zdobyć jego zaufanie np. wyróżniając dziecko, kupując prezenty, poświęcając mu więcej uwagi niż innym. Czasem sprawca buduje relację z rodziną dziecka, a dopiero później buduje relację z dzieckiem z zamiarem wykorzystania go. Szczególnie zagrożeni są w tym wypadku rodzice samotnie wychowujący dzieci. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na osoby, które zasypują dziecko prezentami, zapraszają je na wyjazdy, wakacje i poszukują różnych okazji, aby być z dzieckiem sam na sam. Zawsze powinno się sprawdzać osoby, które mają opiekować się dzieckiem podczas naszej nieobecności.

Dzieci narażone są także na niebezpieczne kontakty podczas korzystania z Internetu. Łatwo mogą stać się ofiarą wykorzystania seksualnego za pośrednictwem czatów, komunikatorów i portali społecznościowych. Sprawca na ogół dąży do spotkania z dzieckiem, podczas którego może je skrzywdzić fizycznie albo wykorzystać do produkcji pornografii dziecięcej.

Korzystając z Internetu dzieci mogą też przypadkowo natrafić na treści pornograficzne. Pornografia może spowodować zaburzenie rozwoju psychoseksualnego, szkodliwie wpłynąć na postrzeganie własnego ciała, zachęcać do zachowań odbiegających od normy.

Wskazówki świadczące o tym, że dziecko mogło doświadczyć wykorzystywania seksualnego:

- dziecko zaczyna unikać osoby, z którą miało dotychczas normalne relacje,
- opisuje zachowania osoby dorosłej, które mogą wskazywać na próby uwiedzenia,
- jest przygnębione, wycofane, ma problemy ze snem, skarży się na różne dolegliwości fizyczne o niewyjaśnionym pochodzeniu, także ból w okolicach genitaliów czy odbytu,
- nagle zaczyna mieć problemy związane ze szkołą – nie chce do niej chodzić, ma problemy z nauką,
- zmienia swoje dotychczasowe zachowanie lub zaczyna zachowywać się agresywnie.

Jeśli coś wzbudza Twoje podejrzenia albo szukasz więcej informacji na temat wykorzystania seksualnego dzieci, pomoc możesz uzyskać nawet anonimowo, np. dzwoniąc pod bezpłatną infolinię Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111.

Informacje na temat ochrony dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym i pomocy dzieciom wykorzystywanym:

www.zlydotyk.pl

www.dzieckokrzywdzone.pl

Informacje dla dzieci w trudnych sytuacjach życiowych:

www.116111.pl

www.helpline.org.pl - w przypadkach zagrożeń dzieci w Internecie

Centrum Pomocy Dzieciom „Mazowiecka” Fundacji Dzieci Niczyje

00-048 Warszawa, ul. Mazowiecka 12

tel./fax (022) 826 88 62 (telefon dla opiekuna dziecka - ofiary przestępstwa)

mazowiecka@fdn.pl

Komitet Ochrony Praw Dziecka

00-521 Warszawa, ul. Hoża 27A lok. 5

Tel./fax (022) 626 94 19,

(022) 626 94 21,

(022) 628 89 57 lub (022) 628 89 89

kopd@kopd.pl

oraz terenowe Komitety Ochrony Praw Dziecka, których adresy można znaleźć na stronie internetowej www.kopd.pl

Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

tel. (022) 668 70 00

Porady i pomocy można szukać również w poradniach psychologiczno-pedagogicznych